

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	3 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelytől:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelytől:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre szerkesztő lakásán.

Dr. Káthdeó Ferenc szerkesztő lakásán.

A lap beltartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetmények, nyíltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtnak.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük annak beküldésére.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelytől a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre, Székely-Udvarhelyre Dr. Káthdeó Ferenc szerkesztőkhöz küldendő, idekről legezelszerűbben posta-utalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

Kézdi-szék, 1882. okt. 20.

Hogy a földműveléssel és kézműiparral foglalkozó néposztályt az alkotmányos élettel járó közterhek az újabb időkben legérzékenyebben sújtották, már e lapban is érintve volt, de másrészt is érezzük és tapasztaljuk azt minden lépten-nyomon.

Ez alkalommal csak a kisiparosok hanyatlásának okairól kívánunk holmit feljegyezni.

Az 1872-ik évi ipartörvény alkotásával az iparszabadság kihirdetett, a régi czéhek pedig ezzel eltöröltettek.

Az ipartörvény életbeléptetésével

A „Székelyföld“ tárczája.

Az én keresztleányom.

(Beszély.)

Írta: Dobay János.

Epen 14 éves lehettem, midőn a kis Mariskát keresztvív alá tartottam s keresztapja lettem annak a rugdalózó, siró-rívó szőke fejű angyalnak. Szüleink akarták így, hogy azon kedves baráti viszony, mely családjainkat összefűzte, ezen új kapocs által még szilárdabb legyen. A keresztapaság érzete egy időre egészen átváltoztatott; komoly és gondolkodó lettem, megvetéssel fordultam el ama kedves gyermeki időtöltésektől, melyek azelőtt annyi élvezet szerezték. A ki keresztapa, az nem gyermek többé, az nem léhaskodhatik, annak nagy és fontos kötelességei vannak keresztleányával szemben. Még nem valék egészen tisztában, hogy voltaképpen egy keresztapának mik legyenek kötelességei; azonban a mit gyermekésszel ki tudtam sütni, azt a legnagyobb komolysággal és áldozatkészséggel teljesítém. Ha valami bántotta a kis angyalt, — és pedig igen sok bántotta, mert nagyon sokat sirt — én addig nem nyugodtam, míg kedvét nem lelem; órákig elringattam, daloltam neki, s a legnagyobb türelemmel szenvedtem, hogy husos kezecskéivel hajamat tépje, mihez a piczikének kezdetől fogva kiváló passziója volt.

A gyermekek gyorsan elrepültek;

és a czéhek eltörlésével az ipar terén hanyatlás állott be.

Az iparszabadság, mint az újabb kor szép hangzású eszméje, varázs-szóként ragadta magával a felületes és szabad gondolkodás fiait és aranyhegyeket ígért az új törvény által új politikai jelentőséggel felruházott iparos osztálynak a régi „elavult“, „zsarnok“, „haszontalan“ és reformképtelennek állított czéhintzménnyel szemben. De nem úgy lett, mint sokan egyelőre hitték.

A kézműiparosok az ipartörvény s ezzel járó iparszabadság kihirdetése után sokkal gyámoltalanabbakká lettek. S miért? Mert míg a törvények a pénztőkének minden előnyt biztosítanak, hatalmaskodásának s a gyengébbek kifosztogatásának megadják a jogszerűség jellegét, addig a pénztőke nélküli, egyedül értelmiségi tőkére utalt kézműveseket az egyenjogositott polgárok címén védtelenül az uzsorának és sülyedésnek kiteszik.

A régi czéh tagjaiban felkarolta az egész embert s megmentette azon egyoldalúságtól, mely a mai iparost minden ipartanoda daczára sújtja. A czéh valamennyi tagjának gondos anyja volt szak, fegyelem és erkölcs dolgában egyaránt.

Az 1872-ki ipartörvény tiltja az

én 20 éves ifjúvá serdültem, Mariska meg 6 éves gyönyörű hölgyecskévé fejlődött s mintha az évekkel együtt nőtt volna bennem a szeretet, napról napra nagyobb vonzalmat éreztem e kedves gyermek iránt. Minden délután átmentem hozzájuk, ölembe vettem kis keresztleányomat, ő vállamra hajtá göndör fűtős angyalfejét s én regéltem neki tündér-királyfiakról, aranyhajú királykisasszonyokról, vasorru bábákról s óriások mesés országáról. Nagy, okos, méla szemű hol vidáman csillogtak, midőn a királyfi vitézi tetteiről beszéltem, hol meg a részvét könnyeivel teltek meg, midőn a rengeteg erdőben a vasorru bába hatalmába került árváskák szomorú sorsát vázoltam. Még most is élénken emlékszem ama boldog időkre. Bertalan bátyám, a Mariska édes atyja, vén karos székében „Vasárnapi Ujság“-ot olvasgatott, tajtpipájából óriás füstfellegeket eregetve s olykor-olykor szeretetteljes pillantásokat lövelve ránk. A földre esett „Vasárnapi Ujság“ suhanása felhívta a figyelmet, hogy a jó Bertalan bátya közelébe rendes délutáni álmához; egy nagy koppanás s a pipa szájából szintén a hirlap mellé került, s nem sokára trombitászerű horkolás hirdeté, hogy Bertalan bátyám lelke felül emelkedett a földi dolgokon. Ilyenkor, hogy álmát ne zavarjuk, csendesen kiosontunk a házból s összebarangoltuk a kertet és réteket, s én e 6 éves gyermek társaságában oly jól tudtam érezni magamat!

inast mellékfoglalkozásra is használni; de arról nincs szó, hogy a 14—17 éves segéd és inas mintegy kitagadva a családi életből, a maga szabadságára hagyva, vasárnap annyit költ, hogy e miatt egy héten át koplal, elveszti egészségét, képtelenné válik a munkára, végül elsatnyul, alásülyed erkölcsileg és mielőtt czélt érne, elhal. Ezt sajnos főképp a nagyobb városokban tapasztaljuk.

A régi czéhintzmény mellett ez alig történt meg, mert a czéh kizárta tagjai közül a rossz hirbe került és rossz magaviseletű tagokat, megbüntette és fenytette a legények és inasok kihágásait.

A czéh az egyeseknek becsületét egynek tartotta a czéh becsületével, s mint ilyennek, fenntartása fölött gondosan őrködött.

Ha az iparosok valamelyike elemi csapás vagy más körülmények által elszegényedett, a czéhekben mindig volt legalább, kire tekintsen; ezeknek volt módjuk, segíteni szegény testvérüket.

Igy volt ez, ha valamelyik betegségre vagy özvegyiségre jutott.

Ekkor voltak életerős, vidor, munkaképes segédek. De ma — fájdalom! — e tekintetben is másképpen van.

Egyik kézműves a másikban testvért látott, ismert. Ma? Ma az iparos

az iparosban versenytársat lát, a kit tönkre kell tenni és koldusbotra kell juttatni, mert így követeli a verseny, az iparszabadság.

A régi czéh beosztotta a munkát; minden tagjának adott munkát, azokat becsületre, erkölcsösségre s mindenek fölött jó és tartós iparcikkek készítésére tanította; míg ma nem a jóság, tartósság, hanem a kontárkodás- és olcsóságban való verseny képezi az iparosok főtürekréseit.

Ma az iparosok kiképeztetése is félszeg és hiányos. A munkafelosztás következtében a mai iparos mesterségének csak egyik részét érti s azt egészen meg sem tanulhatja, ha magánhajlamból nem teszi, vagy különös iparkodás nincs benne.

A régi czéhintzmény felölelte az egész embert s örömeiben és balsorsában mintegy családjának tagjául tekintve, anyagi és erkölcsi életviszonyaiban minden körülmények között mellette és segítségére, szóval jóllétének munkálására készen állott.

Igy az iparos-osztály a régi czéhintzmény mellett mind önmagára, mind a társadalomra nézve üdvösebb befolyással bírt és előnyösebb állást foglalt el.

Ezekben keresendő tehát a kézműiparosok hanyatlásának és napról napra

teljesen üres; a tágas udvaron egy élő lény sem látható; a mindenfelé uralgó rend, tisztaság és esend igen nyomasztólag hatott kedélyemre. Hajdanában az udvar nem volt oly tulságos gonddal tisztítva, mert nagy volt a gazdaság; de azért mégis oly barátságos, oly megnyerő volt itt minden! Szorongó szívvel haladtam fel a fénymázás lépcsőkön s felve tévem a ragyogó kilincsre kezemet. Az első szobában senkit sem találtam. Hideg, merev pompa uralgott benn is, mely oly hatással volt rám, mintha egy ékes sirboltban volnék. Alig tekintettem körül, midőn egyik ajtón egy magas nő lépett ki. Megismertem. Clarisse néni volt, Mariska édes anyja, régi szigorú arcával s hideg, szuró szemével. Gyermekkori édes emlékeimtől megkapatva, élénken közeledtem felé s örömtelt hangon kiáltam:

— Én vagyok, Clarisse néni!

A hölgy végig tekintett rajtam s a nélkül, hogy az örömmel vagy bámulatnak legkisebb jelét adta volna, hidegen szólt:

— Nincs szerencsém . . .

— Clarisse néni, nézzen meg jól, én Béla vagyok.

— Ah, kegyed az, uram?! Örülök! . . . Egész férfi lett . . . Hogy vannak szülői? . . .

A hölgy arcán fanyar mosoly vonult át s aztán szertartásosan helyet mutatott. Leküzdém a bántó érzést, mit e nem várt hideg fogadtatás bennem keltett s szügyre vettem a hölgyet. Az arc teljesen a régi; de úgy látszik, hogy a lefolyt 10 év

nagyobb mértékben jelentkező elszegényedésének oka.

Segíteni kell tehát e bajokon, hogy virágozzék fel hazánkban a tisztességes ipar.

Felvidéki.

Madár Imre Csikmegye főjegyzője beszéde
Mikó Bálint főispán beiktatása ünnepélye alkalmával.*)

Méltóságos főispán ur!

Utunk ap. királyunk ő felsége legfelsőbb elhatározásával méltóságodat Csikmegye főispánjává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatván, e hivatalba való beiktatás ünnepélyét megelőzőleg a vármegyeház küszöbén a tulajdonos megye közönségének nevében üdvözlöm, mélt. főispán ur, a multak emlékével s a jövő reményével.

Fogadj! őszinte székely üdvözlőnk, hódoló tiszteletünket e történelmi fontossággal bíró helyen, hol minden kö, minden hant, mint emlék örökíti egy hős nevét, ki alatta szunyadoz.

Ime ott áll nem messze, balra a székelőföld Golgotája, Madéfalva, melynek véres catastrophája történetéből s azon 6000 hős magát feláldozó készségéből, kik a szabadságért éltek, haltak, tanulta meg e törvényhatóság nagya és kicsinyje, hogy a mely nép félve a szenvedésektől, ősi jogairól őszintén lemond, az megérdemli sorsát, a kimaradhatlan rabbilincset hordozni, szolganépet pedig isten nem hallgatván meg, az a népek sorából kivész, elpusztul.

Itt lent jobbra a hatalmas Upor sziklafélszke, a Bálványos vár, mely egykor a magyar szent koronát őrző zálogul, fennen hirdeté a tévedező utókornak a korona iránti hűséget, a honszerelmen rejlt polgári erőnyeket.

Emitt a Mikó-vár, átellenében megyénk szerény, de kies Atheneje fölött emelkedő Nagy-Somlyó, mely magasan hordja a fejét, keletre tekint, mintha rábeszélőleg mondaná: „keletre székelyek“.

Amott hátunk megett terül el azon

*) Tárgyhalmazunk miatt késétt.

Szerk.

alatt minden érzés, minden melegség elköltözött belőle, oly sivár, érzéketlen volt e hosszú, sovány arc. Klárisz néni soha sem volt valami nagyon nyájas nő s gyermekkoromban is mindig féltem, ha hideg, szürke szemével rám tekintett; de mégis általában annyi jóindulatot tanusított irántam, hogy némi vonzalmat kellett éreznem iránta.

— Mindegy, — gondolám magamban — a jó Bertalan bácsi, meg az én kedves keresztleányom majd szívesebben fogadnak.

— Hát Bertalan bátyám hol van? — kérdezém élénken.

A hölgy hosszú pillantást vetett rám s nagyot sohajtván szólt:

— Tehát nem tudja, hogy két évvel ezelőtt meghalt?

— Szegény bátyám! — kiáltám fájdalommal — és Mariska?

— Ő nincs itthon, egyik barátnőjét ment meglátogatni, de egy negyed óra alatt honn légl.

— Az én kedves Mariskám már bizonyára nagy leány lett... Talán meg sem fogja keresztatyját ismerni.

— Tehát ön még nem felelte el e bohóságot? — szólt gyonyos mosollyal a hölgy — szegény Bertalanom eszében fogamzott meg e bizarr eszme s ön, úgy látszik, maig is egész komolyan veszi a dolgot.

— De asszonyom! — kiáltám megütődve — én éppen semmi rendkívülit nem látok e viszonyban. Legforróbb ohajtásom ma is az, hogy azon meleg barátság, mely gyermekeinkben összefűzött, továbbra is fennmaradjon közöttünk.

— Marie már nagy leány s nemsokára jegyese lesz egy derék, gazdag ifjunak s ön át fogja látni, hogy ily viszonyok között a régi bizalmas barátság fentartása igen sok kellemetlenséget okozhatna.

vérázta a föld, melyen apáink vallását cseretárgynak tekintő János Zsigmond bérenczeit az ő Hargita lábánál heves küzdelemben verték szét, hogy lenne vérök hullásával megpecsételve az ige:

A nagy világon e kívül nincsen számodra hely, Áldjon vagy verjen sors keze, itt élne, halna kell.

És itt élünk, halunk, őseinktől ránk maradt ilyen szent emlékek közepette s bár hiven megtartjuk azok hagyományait, szokásait, intézményeit, de minden oldalról idegen fajú népektől körültáborozva: jól tudjuk, hogyha elszigeteltségünkben egy nagyobb államnak csakis hűséges adófizető népévé süllyedni, vagy a panszlavizmus hullámaiba temetkezni nem kívánunk, harci dícsőségünket a földművelés, ipar és kereskedelem terén ernyedetlen munkálkodással kell felcserélni, mert a követeléseiben telhetlen Európának nem volt elég azon teljesített szolgálat, miáltal öt századokon át az izlam ellenében megvédtük, hanem ma már nem kevesebbet kíván, mint hogy a nyugati culturának legyünk kelet felé apostolai.

Mely megbízatásunk kétségkívül szép és magas, de a feladat megyénk vég-helyi fekvésénél fogva nehéz s következményeiben végzeteljes lehet, ha ész, erő s egy akarat nem lelkesítendő a phalanxot, melynek ma vezérévé méltóságodat van szerencsénk felavatni, kit különben is megyénk önállóságának biztos zálogául és autonómiánk garantiájául tekintünk.

Valóban szép és emlékeztető nap virradt méltóságodra, midőn a felelős kormány az ország zászlós urai sorába felvenni, a saját boldogságát népei boldogságában kereső és fellelő fejedelem pedig ezerek kormányzásával legkegyelmesebben megbízni méltóztatott; de nem kevésbé szép és emlékeztető emez ünnepi nap a törvényhatóságra is, midőn méltóságod nagyra becsült személyében birja azon arany hidat, mely a koronás főt hű jobbagyaival kapcsolja egybe s melynek segítségével a hű jobbagy kérelmével eljuthat a trón számoláig, közvetítésével pedig a törvényhatóság országos ügyekben érintkezhetik a parlamenttel és a parlamentáris kormánnyal.

Örvendezve is veszi körül ma Csikmegye lakossága a főispáni széket s nagy

— Boecsásson meg, nagyságos asszonyom — szólék egész lelkemben felháborodva — nem tudtam, hogy így állanak a dolgok, s hogy nem szabad többé keresztleányom iránt barátságos érzelmeket táplálni. Én nem akarok akadály lenni s Mariska és az ön nyugalma érdekében megtagadom legkedvesebb emlékeimet; kiszakított szíveimből minden gyöngéd érzelmet, mit e család minden tagja iránt érzek s leszek ezután egyszerűen ismerős, kinek semmi igénye sincs az önök barátságára. Különben is csak egy pár napig fogok e faluban maradni, míg örökölt birtokom fellett intézkedhetem s aztán örökre távozom.

E perczben Mariska lépett a szobába. Nyugodt komolyságával s hófehér szabályos arezával úgy nézett ki, mint egy remek szobor. A gyönyörű magas termet, a madonnaarcz a legkisebb részletig tökéletes, de hiányzott mindenütt az érzés melege. Mintha Clarisse nénit láttam volna, csak hogy gyönyörű kiadásban. Nagy fekete szemével bámulva tekintett rám, s midőn anyja bemutatott, a felségese arezot halvány pir borítá el, szemei felvillantak s nyájas mosollyal nyujta kezét.

— Isten hozta, kedves keresztatyám!

Már épen ajkaimon volt a szó, hogy kitörő örömmel üdvözlöljem a bájós leánykát, midőn az anya hideg szuró tekintete eszembe juttatá igéretemet s én hideg udvariassággal szóltam:

— Örülök, hogy láthatom kisasszony!

Mariska hosszú bámuló pillantást vetett rám, areza lassankint visszanyeré hidegségét s egész otlétem alatt egy szót sem szólt többé.

Elégedetlenül távoztam e házból, hová oly örömteljes szívvel léptem be.

(Folyt. köv.)

megnyugtására szolgál az iktatási ünnepély azon actusa, midőn méltóságod az alkotmányra esküt tesz, mert ezáltal erősen hisszük, hogy nemcsak maga tartja meg a törvényeket, de ellenőrző jogánál fogva minden e megyébe kebelezett hatóságok által is megtartatja.

Az egyetemes örömből azonban kiváló rész a megyei tisztikarnak jut, melynek kebelében egykor méltóságod tárnoki tisztet teljesített és jut az országgyűlési képviselőt választó csikszeredai kerületnek, mely számos éven át osztatlan bizalommal képviselőjének választotta s ebbeli közhasznu működésében méltóságodat nagy érdeklődéssel kísérte, most pedig már, mint főispánját üdvözlöheti.

Legyen is üdvözölve és áldva általuk, általunk és a nép ezereitől; legyen kormányzata békés, áldásos és üdvözölő. Isten óvja, oltalmazza méltóságodat s főispáni székén az ország díszére, a törvényhatóság javára s mindnyájunk közörmőre, az emberi életkor leghosszabbikáig éltesse!

Kiállításunk.

• A II-ik bíráló bizottság jegyzőkönyve.

Elnök: Lázár Domokos; tagok: Éltés Jakab, Lázár Menyhért, ifj. Csizsér József és Mikó Árpád jegyző.

A bizottság a kiállítási helyen megjelenvén, ott a következőktől talált kiállított állatokat. Lovakat állítottak ki:

Az I. csoportra kiállító nem jelentkezett.

A II. csoportra kiállított Csáki Mihály Dánfalváról 1 drb 1 éves ménesikót, Orbán János Cs.-Szeredából 1 drbot, Balázs István Somlyóról 1 drbot, Székely Károly Cs.-Szentimréből 1 dbot és Csató Máté szintén Szentimréből 1 darabot.

A III. csoportra kiállítottak: Szekeres Péter Jenőfalváról 2 drb csikós kanczát, László Ferenc Cs.-Szt. Domokosról 1 dbot, Pantarika Péter Gyimesből 1 drbot, Hetman Mór Cs.-Szeredából 1 drbot, Sztráva Miklós 1 drbot, Bardocz István kozmási plebános 1 drbot, Bíró István Jenőfalváról 2 drbot, Antal András 2 drbot, Balás Antal csatószegi plebános 2 drbot.

A IV. csoportra kiállítottak: Miklósi Antal Gy.-Szarhegyről 1 dbot, Bors Benedek Szentkirályról 1 drbot, Petres Antal Somlyóról 1 drbot, Nagy Ferenc 1 drbot, Szőke Endre plebános 1 drbot, Buzás Mihály Szt. Mártonról 1 drbot, Szőcs János 1 drbot és Bakó Ágoston 1 dbot.

Az V. csoportra kiállítottak: Péter Elek 1 drbot, Both Ferenc Gy.-szarhegyi plebános 2 drbot, Czíko János Mindszentről 1 drbot, Száva János Szépvíztől 2 drbot, Nagy József szolgabíró Szentmártonról 2 drbot, Csató Márton 1 drbot, Bardocz István plebános 1 drbot, Nagy Lajos kanonok 1 drbot.

A bizottság a kiállított lovak felett a bírálatot megtartván, következőleg határozott:

Az I. csoportra kiállító nem jelentkezén, a díj benn tartatik. (5 drb arany.)

A II. csoportban az 1-ső díjat ítélte cs.-sztimrei Székely Károly 2 éves pej ménlo-csikójának (3 drb arany), a 2-ik díjat dánfalvi Csáki Mihály 1 éves ménlo-csikójának (2 darab arany). Dícsérő oklevelet nyert szentimrei Csató Máté 2 éves ménesikójával.

A III. csoportban 1-ső díjat (3 drb arany) nyert Bardocz István kozmási plebános csikós kanczája, 2-ik díjat (2 drb arany) Pantarika Péter csikós kanczája és 3-ik díjat (1 drb arany) szt. domokosi László Ferenc szürke csikós kanczája. Dícsérő oklevelet nyertek: Szekeres Péter, Sztráva Miklós örnagy csikós kanczája, mely állami díjat nyert, Antal András és Balás Antal csatószegi lelkész csikós kanczái.

A IV. csoportban, miután azok, melyek itt a díjazásra tulajdonképen méltók lennének, már állami díjat nyertek, dícsérő oklevéllel tüntetnek ki; ezek: szarhegyi Miklósi Antal, szentkirályi Bors Benedek és fitódi Nagy Ferenc kanczái. E szerint itt a pénzbeli jutalmak benn tartatnak. (3 drb arany.) Dícsérő oklevelet kaptak még: Petres Antal 3 éves kanczája, Bakó Ágoston és Buzás Mihály eszere.

Az 5-ik csoportban, miután Bardocz István plebános az előbbi csoportban már az 1-ső díjat megnyerte 2 éves kancza-csikójával, csak dícsérő oklevéllel jutalmaztatik. E szerint 1-ső díjat (2 drb arany) nyert Száva János világos pej kanczacsikója, 2-ik díjat Czíko János világos pej kanczacsikója, mely az előbbi csoport visszatar-tott első díjából fedezendő (2 drb arany) és 3-ik díjat Nagy József szolgabíró pej kanczacsikója. Dícsérő oklevelet kaptak: Bot Ferenc plebános, Nagy Lajos kanonok

kanczacsikóikkal és Péter Elek Szentkirályról.

2. Juhokat a következők állítottak ki:

Az 1-ső csoportra Bogáty Károly 3 drb tenyész-kost, szentimrei Vaszi Sándor 2 drb tenyész-kost.

A 2-ik csoportra Bogáty Károly 4 drb anyajuhot.

A 3-ik csoportra Bogáty Károly 6 drb diszke bárányt és Vaszi Sándor 1 drbot.

A bizottság a kiállított juhok felett a bírálatot megtartván, ítélte az 1-ső csoportban az 1-ső díjat (3 drb tallér) Bogáty Károly tenyész-kosának, a 2-ik díjat Vaszi Sándor tenyész-kosának. (2 drb tallér.)

A 2-ik csoportban dícsérő oklevelet kap Bogáty Károly anyajuhát.

A 3-ik csoportban dícsérő oklevelet kap Vaszi Sándor szép diszke bárányaiért.

3. Sertéseket kiállítottak:

Az 1-ső csoportra Orbán János 2 drb kant, Márton Péter 1 drb kant és András György Verebesről 2 drb kant.

A 2-ik csoportra Becze Antal alispán 2 drb tenyész-kocztát, Lakatos Gergely Cs.-Szeredából 5 drb tenyész-kocztát, András György Verebesről 1 drb tenyész-kocztát és Mihály Ágoston Csicsóból 1 drb tenyész-kocztát.

A 3-ik csoportra: Lakatos Gergely 7 drb 1 éves süldőt és Becze Antal alispán 11 drb süldőt.

A bizottság a kiállított sertések felett a bírálatot megtartván, következőleg ítélte:

Az 1-ső csoportban 1-ső díjat (3 drb tallér) nyert verebesi András György kanja, 2-ik díjat (2 drb tallér) Orbán János kanja, d. okl. Márton Péter.

A 2-ik csoportban 1-ső díjat (2 drb tallér) kapta Becze Antal alispán koczája, dícsérő oklevelet kapott Lakatos Gergely koczája.

A 3-ik csoportban 1-ső díjt (2 drb tallér) kapott Lakatos Gergely 2 drb süldője.

A bírálat eredménye kihirdetettvén, kiállítók a megítélt díjakat átvették.

Kelt Csik-Szeredán, 1882. október 11.

Lázár Domokos,
elnök.

Mikó Árpád,
jegyző.

III.

A gyümölcsbírálo bizottság jegyzőkönyve.

Felvétetett a bizottságnak 1882. év október 12-én Szőcs Márton elnöksége alatt tartott gyűlésén. Jelen voltak: Madár Mihály, Miklósi József, Lakatos Mihály és Nagy Imre jegyző.

A kiállított gyümölcsöket bizottságunk általában és részletesen megvizsgálta s úgy találta, hogy megyénkben a gyümölcstenyésztés iránti indusztria úgy megnyílt, mint minőség tekintetében szép lendületet mutat. Midőn ezt előre bocsátva, örömmel konstatáljuk, van szerencsénk bírálatunk eredményét az alábbiakban előterjeszteni.

Bizottságunk bírálatánál azon elvet követte, hogy szigorúan nem az egyes fajok és egyes gyümölcsök minőségét, mint inkább a gyümölcstenyésztés terén felmutatott eredményt bírálta az egyes kiállítókkal szemben. A faj és minőség mértékét csak azon esetben használta, hol két vagy több kiállító ugyanegy díjra látszott versenyezni.

Gyümölcskiállító volt összesen 56. Ezek között első helyen áll Márton Ferenc Csik-Szent-Mártonról, kit főtétlenül az első díjra tart érdemesnek bizottságunk. Azonban Márton Ferenc, egyesületünknek egyik legbuzgóbb tagja, most is előbbre helyezvén az egyesület érdekét saját érdekénél, minden pénzbeli jutalmazásról lemondott, hogy abban mások részesülhessenek; e szerint bizottságunk a M. F. részére, az előbbi körülmény megjegyzése mellett, az első dícsérő oklevelet határozta kiadatni. 30 faj almát, 18 faj körtét és 12 faj szilvát Bereczky Máté szerint helyesen megnevezve állított ki.

2.) Második helyen áll Orel Máté Győ.-Szt.-Miklósról 9-féle alma, 8-féle körte, 2-féle szilva és 1-féle szép almabefőttjéért, kinek gyűjteményét a rendelkezésünkre adott dijakból 1 drb. cs. kir. arany jutalomra tartottuk érdemesnek. Gyümölcsei Lucas rendszere szerint mind helyesen vannak megnevezve.

3.) Harmadik helyen áll: Baka János csik-szentmártoni kántor-tanító, Bereczky szerint helyesen megnevezett 10-féle alma, 6-f. körte és 2-f. szilva gyűjteményével, kinek részére 1 drb. cs. kir. arany jutalmat ítélünk.

4.) László Ferenc Cs.-Szt.-Domokosról 10-féle almát és 1-f. körtét állított ki, mind helyesen nevezve, melyek részére is 1 drb. cs. kir. arany jutalmat ítélünk.

5.) Konez István plebánosnak Csik-Tusnádról, helyesen nevezett 6-féle alma, 5-féle körte és 2-f. szilvájaért 3 drb. ezüst tallért;

6.) Miklósi Antalnak Győ.-Szarhegy-

ról 2-féle körte és 4-f. almáért 2 drb ezüst tallért;

7.) Szász József k.-ujfalvi kántor-tanítónak 4 féle almáért 1 drb. ezüst tallért;

8.) Bálint György k.-impéri kántor-tanítónak 2 féle almáért 1 drb. ezüst tallért;

9.) Benedek Dénesnek (Cs.-Szentkirály) 1 féle alma és 1 féle körtéért 1 drb. ezüst tallért;

10.) Sánta Balázsnak Cs.-Csekefalváról 1 t. szilva, 3 féle alma és 1 féle körtéért 1 drb. ezüst tallért;

Dicsérő oklevéllel való kitüntetésre érdemesnek ítültük:

11.) Nagy Lajos esperes-kanonokat Cs.-Szentgyörgyről, nevezetlen 9 féle alma és 3 körtéért;

12.) Adorján Imre tanárt Csik-Somlyóról 6 féle alma, 1 féle körtéért és 1 féle befőttéért;

13.) Madár Antal földbirtokost Csik-Szentgyörgyről helyesen nevezett 2 féle körtéért;

14.) Bodó Alajos esperes-plebánost Cs.-Somlyóról 1 féle alma, 1 féle körte, 2 féle szilva és 1 féle szilvabefőttéért;

15.) Szentkirályi Sándor vesztegintézeti ellenőrt Csik-Gyimesről 3-féle helyesen nevezett almáért;

16.) A gyergyó-alfalvi gazdasági felsőnépiskolát 3 féle almáért;

17.) Özv. Rozsdás Jánosné Gyó.-Alfaluból 3 féle almáért;

18.) Gál Ignácot Gyó.-Alfaluból 2 f. alma és 1 féle körtéért;

19.) Burján Mihályné Gyó.-Szarhegyről 2 féle almáért;

20.) Lázár Jakabot Gyó.-Tölgyesről 1 f. körte és 2 féle almáért;

21.) Horváth Károly plebánost Gyó.-Alfaluból 3 féle alma és 1 f. körtéért;

22.) Blága Imrét Gyó.-Szt.-Miklósról 1 féle almáért;

23.) Br. Wardenner Ödönt Cs.-Szépvízlől 1 féle szilva és 2 f. almáért;

24.) Hamneczky Lukácsot Gyó.-Szt.-Miklósról 1 f. körtéért.

Továbbá, mintán a borok és egyes italok megbirálására a csekély verseny miatt külön bíráló bizottság nem küldött ki, utasításunkhoz képest ezeket is bíráltunk körébe vontuk.

25. 26. 27. Kiállítottak: Hoch József baromlaki lelkész 7 féle bort, Dr. Spányik József Mikó Mihály termeléséből 2 f. bort és Albert Beniam Csik-Szentkirályról háznál fött szilvaplínát, mely kiállítók mindenikét dicsérő oklevéllel kitüntetésre ítültük.

Midőn utasításunkhoz képest eljárásunkról ezen jelentésünket a teks. kiállítás bizottság elé terjesztjük, nem mulasztjuk el azon ohajtásunknak kifejezést adni, vajha egy jövőendő kiállításunk alkalmával módjában lenne igazgató választmányunknak az, hogy a kiállított gyümölcsöket a kiállítás megnyitása előtt szakértővel megvizsgáltatván, ezen szakértő a megnevezetleneket vagy hibásan nevezetteket tudományosan helyes névvel látna el, mert csak így lehetne gyümölcs kiállításunk valóban tanulságos és ugy a termelőkre mint a közönségre nézve gyakorlati hasznú. Ezt tenni a bíráló bizottságnak a korlátozott időnél és alkalomnál fogva, soha sem áll módjában. Pedig felette éreztük ennek szükségét, mert kiállítóink nagyobb részénél azt tapasztaltuk, hogy termelt gyümölcsüknek nevét és fajtát nem ismerik. Sajnálatunkat kell kifejeznünk a felett, hogy termelőink aszalt gyümölcsöket nem állítottak ki.

Végül el nem hallgathatjuk azon ohajtásunkra figyelemessé tenni a termelőket, hogy ügyekezzenek a termelői gyümölcs-fajok megválasztásánál oda törekedni, hogy oly gyümölcsfajokat válasszanak tenyésztésre, melyek meggyünk éghajlati viszonyainak megfelelnek, mert az éghajlatunkkal meg nem férő fajokkal való experimentálások kifizászták türelmüket, a mi pedig sokat árthatna az ide irányuló indusztriának.

Midőn jelentésünket bezárjuk, örömmel hozzuk emlékeztetbe még egyszer, hogy jelen kiállításunk kézzelfogható tanúságot tesz azon sokoldalú ránk fogott felelősségnek megcáfolására, mintha nálunk gyümölcsöt nem lehetne termelni. Itt bemutatják termelőink az ellenkezőt. Legyen köszönet nekik érte!

Csik-Szeredán, 1882. október 12-én.

Szöcs Márton, elnök. Nagy Imre, jegyző.

IV. Bírálati jegyzőkönyv, a konyhakerti termények, gyök- és gumós növények bírálatára kiküldött bizottság bírálati eredményéről.

Elnök: Éltés Elek; tagok: Imecs F. Jákó, Boga Bálint, Balog Elek. jegyző: Csörgő Venczel.

Előzetesen örvendetes elismeréssel említtük föl, miszerint a bírálatunk tárgyát képező termények és növények sokasága

és szépsége meglepett, azonban a káposztasztyál a híres káposztatermő Csicséből gyengén, Szépvízlől éppen nem volt képviselve. A kiállított termények és növények tüzetesen átvizsgáltatván, a rendelkezésünk alá bocsátott 3 drb. cs. kir. arany és 9 drb. 1 frtos tallér íteltetett a következőknek:

1.) Ádám Idának hagyma, kalarábé és veteménymagért 1 drb. aranyat.

2.) Kajtár Istvánnak hagyma, petrepszelyem, czekla és veteménymagvakért 1 drb. aranyat.

3.) Deák Ignácának karalábé, retek, ugorka és veteménymagvakért 1 darab aranyat.

4.) Imre Ferencnek hagyma, murek és retekért 1 drb. 1 frtos tallér.

5.) Lacz Jánosnak káposzta, murek és retekért egy drb. 1 frtos tallér

6.) Berde Ferencnek murek, petrepszelyem és borsóért egy drb. 1 forintostallér.

7.) Márkos Ignácának retekért egy drb. 1 frtos tallér.

8.) Benedek Gábornak retekért egy drb. 1 frtos tallér.

9.) Balog Pálnak paprikáért egy drb. 1 frtos tallér.

10.) Gál Györgynek disznótókért egy drb. 1 frtos tallér.

11.) Nagy Lajosnak (zsögödi) pityókáért egy drb. 1 frtos tallér.

12.) Péter Istvánnak pityókáért 1 drb. 1 frtos tallér.

Továbbá a versenyző termények és növények majdnem minden osztályában legfeltünőbbek voltak:

13. A Venczel Károlyné által küldött példányok, s azért az 1-ső dicsérő oklevélet neki nyújtja a bizottság.

Azután kiválóan szép termények és növények voltak kiállítva és pedig:

14.) Balázs Antaltól hagyma, kárfiol, murek, petrepszelyem.

15.) Kedves Tamásnéól hagyma, murek, petrepszelyem és lencse.

16.) Gergely Károlynétől kárfiol, murek, czekla, mák és paszuly.

17.) Veress Sándortól petrepszelyem, pityóka, mák és tíz faj paszuly.

18.) Bogáty Károlynétől murek, petrepszelyem, hagyma és mák.

19.) A csikszeredai gazd. felsőnépiskolából czukorrépa és 9 faj pityóka.

20.) Vákár testvérektől karalábé, murek és pityóka.

21.) Spányik Józsefnétől hagyma és 6 faj pityóka.

22.) Márton Ferencztől 8 faj pityóka és szép hüvelyesek.

23.) Az alfalvi felsőnépiskolától czekla, czukorrépa és pityóka.

24.) Csörgő Venczelnétől mák és borsó.

25.) Romfeld Félixől veres- és fok-hagyma, karalábé és káposzta.

26.) Bodó Alajostól kárfiol, murek, pityóka és paprika.

27.) Veress Istvánnétől káposzta.

28.) Gál Elekétől káposzta.

29.) Kiss Antaltól kárfiol.

30.) Pál Istvánnétől kárfiol és ugorka.

31.) A helybeli polgári leányiskolától karalábé.

32.) Vákár Gergelytől karalábé.

33.) Mikó Árpádtól karalábé.

34.) Sánta Balásznétől retek.

35.) Salamon Alajosnéól paradicsom.

36.) Endes Kálmánnétől paradicsom.

37.) Császár Józsefnétől paszuly és borsó.

38.) Péterfi Józsefnétől paradicsom.

39.) Özv. Szász Sándornétől ugorka.

40.) Manchen Teréziától kárfiol és komló.

41.) Puskás Antaltól sütőtök.

42.) Ifj. Csörgő Lajostól borsó.

43.) Péterfi Györgytől disznótök.

44.) Csató Istvántól disznótök.

45.) Gencsi Alajostól komló.

46.) Roth Jánostól czukorrépa.

47.) Székely Endrétől mák.

48.) Bece Antaltól pityóka.

49.) Meskó Andrástól pityóka.

50.) Burján Mihálynéól pityóka.

51.) Péter Elektől paszuly és pityóka.

52.) Albert Beniamtól paszuly és pityóka.

Miért is ezen jeles kiállítóknak a konyhakerti termények, gyök- és gumós növények termelése körül kifejtett buzgalomuk egyen-egyen dicsérő oklevéllel adatik ki.

Ezzel a jegyzőkönyv bezáratik és aláíratik.

Cs.-Szereda, 1882. okt. 18.

Éltés Elek, b. elnök. Csörgő Venczel, b. jegyző.

Mindenféle. Névváltoztatás. A belügyminiszterium megengedte, hogy peselneki lakos Opra Pál

községi bíró a maga és fia, Albert, valamint szintén peselneki lakos Opra Ferencz vezetéknévét „Eperjesi“-re változtassa.

— A k.-vásárhelyi közművelődési egyesület végre valahára kezd életelt adni magáról. A f. hó 20-án tartott közgyűlésen szép számmal megjelent tagok kimondották, hogy az oly szép multtal s közművelődési tekintetben oly nagy jelentőséggel bíró egyesületnek tovább is élni kell. Bizottságok küldettek ki a szakosztályok szervezése s az egyesület aktívának és passzívának kimutatása végett. A gyűlés elhatározta, hogy a tisztújítást csak a beérkezett jelentések után fogja megejteni. A legnagyobb örömmel üdvözljük ezen üdvös mozgalmat, s kívánjuk, hogy e szépírányu egyesület nem sokára a régi virágzó állapotba jusson.

— A csikszeredai képviselőválasztás zajosnak ígérkezik. Ugy látszik, ez egy választással kipótoljuk mindannyi nyugodt választásunk zajtalanságát, melyeket az utóbbi 7 évben egyhangulag végeztünk el. A függetlenségi párt elvetette a koczkat f. hó 17-én. Itt volt Ugron Gábor s megalakította a függetlenségi pártot. Jövő vasárnapra (22-én) nagy népgyűlés megtartása vankilátásban, melyen, mint mondják, újból itt lesz Ugron s itt lesz a jelöltül felállított Dell'Ádami Rezső budapesti ügyvéd is. Mire e sorainkat olvasóink veszik, akkor tán már túl is leszünk a programbeszédeken. A szabadelvű párt 21-én (szombaton) tartja nagygyűlését. Sajnáljuk, hogy csak jövő számunkban lesz módunkban a gyűlés eredményéről értesíteni olvasóinkat. Jelölt még mindig elég van s ép ez a nagy baja a pártnak, úgy hogy ma még — a nagygyűlés előtt — a valódi jelölt nevét sem hozhatjuk nyilvánosságra. Lapunk nem lévén politikai lap, nem bocsátkozhatunk részletekbe, sem a pártok állásának bírálatába. Mi csak az eredményt konstatálhatjuk. Legfennebb mélyen sajnáljuk békés társadalmi életünknek az újból szőnyegre kerülő pártoskodásokkal való megzavartatását. A mostani választás egyébiránt egy kis intés lesz a jövőre, hogy ne tartsunk olyan apró dolognak azt a képviselői állást, hogy arra lépni nálunk boldog, boldogtalan megkísértheti s hivatva érezheti magát rá.

— A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet f. hó 20-án tartá meg 2-ik fillérestélyét. Örömmünkre szolgál konstatálni, hogy a közönség hova-tovább mind nagyobb érdeklődéssel kíséri e derék egyesület működését s mind nagyobb számban látogatja e kedves egyszerű estélyeket. A ki szereti a kedves pátriárkális életet s az egyszerű szolid időtöltést, az jól találhatja magát ezen estélyeken. Vidám társalgás, zene, szavalt és táncz, váltakozva képezik a rendez programot, s ki-ki saját hajlamainak megfelelő időtöltést szerezhet itt magának. Ezen estélyen Székely Ivánné általános hatás között szavalt el két költeményt s nagyon kiérdemlé azon zajos tapsokat, melyekkel a közönség kitüntette. A szavalt után az ifjúság tánczra kelt és folyt a táncz mindaddig, míg éjfél utótt az óra s ekkor eljöttek . . . nem a kísértetek, ne tessék megjegyni, hanem a . . . mamák, kérelhetetlen szigorral rendelvén el a hazamevetelt s hiában volt minden apelláció az ifjúság részéről, az esdő szót a gondos mamák által sajátkezőleg felsavart nagy és kis kendők nyelték el s a gyöngéd női természet bájai a téli bundák tömkelegében veszték el; azonban a nagy kendők sötét mélyéből előtörő nehéz sohajok minden-nél fényesebben beszéltek ezen est sikeréről. Ki kell emelnünk Szöcs Józsefné és Székely Ivánné urhölgyeket, kik szeretetre méltó nyájassággal teljesíték a házi aszszonyi teendőiket. A 3-ik fillérestély a jövő kedden, azaz okt. 24-én, fog megtartatni.

— A magyar szent korona országai Veres kereszt együletének Kovásznán folyó hó 15-ére egybe hívott gyűlésén főkegyelet alakult 3 alapító, 72-rendes és 1 rendkívüli taggal „Veres kereszt orbaijárásai főkegyete Kovásznán“ czim alatt. Tiszteletbeli elnökké özv. gróf Mikes Benedekné, elnökké: Hollaky Attila szolgabíró, alelnökké Breszoviszky

Ödönné áll. leányisk. igazg., jegyzőkké: Gödri Ferenczné kir. albiróné és Deák Albert kovásznai községi jegyző, pénztárnokká Ince Györgyné kovásznai ev. ref. lelkesné, orvossá Dr. Barabás Sándor járási főorvos lettek egyhangulag megválasztva. Megalakított az egyesület választmánya is 20 tagból, tekintettel a két nemre. Özevgy gr. Mikes Benedekné az egyesület tőkájének gyarapítására a gyűlés színén 100 frtot méltóztatott adományozni, miért fogadja az egyesület köszönetét. Kovásznán, 1882. évi október hó 16-án. Hollaky Attila, szolgabíró.

— Gyöngyösi István kézdívásárhelyi felsőnépiskolai tanító, lapunk munkatársa, akir. törvényszék hivatalos román tolmácsa, jövő hó 1-vel egy hat hónapra terjedő román tanfolyamot nyit. Szükségtelen talán bővebben indokolni ez eszme életrealizságát; hisz azt mindenki átláthatja, hogy a miipari és kereskedelmi viszonyaink között, tekintve, hogy kereskedelmünk csaknem kizárólag Románia felé gravitál, minden iparos- és kereskedőnek oly szüksége van a román nyelvre, mint a mindennapi kenyérre. Az új tanfolyammal egy pár hó alatt románul írni, olvasni és beszélni annyit megtanulhat bárki, mennyi az egyszerűbb kereskedelmi ügyletek megkötéséhez szükséges. Midőn tehát ezen üdvös eszmét köztudomásra hozzuk, nem mulasztatjuk el egyszersmind a legmelegebben ajánlani azt a közönség figyelmébe. Hetenkint négy előadás és pedig mindig az estéli órákban fog megtartatni. A díj havonként 2 frt. A beiratások Gyöngyösi István ur lakásán eszközöltetnek.

— Jancsó Géza kézdívásárhelyi eszmadia segéd f. hó 20-án a torjai kénbarlangba ismeretlen okból bele ölte magát. Már a mult évben is felszólaltunk egy alkalommal azon visszás állapot megszüntetése iránt, hogy e halálos kigőzölgsű barlang ne legyen továbbra is tárva, nyitva minden kétségbeesett életut számára, hanem daczára e felszólalásunknak még ma is úgy áll a barlang minden felügyelet, minden ellenőrzés nélkül s évről-évre mind több-több ember leli benne halálát. Kötelességünknek ismerjük ismételt felszólalni ez ügyben s kérni az illetékes hatóságot, hogy e veszélyes barlangot a kellő felügyelet alá helyezni sziveskedjék.

— Kézdí-Vásárhelyt a f. hó 20-án tartott fillérestélyen egy csomag költemény és kézirat eltévedett. Ha valaki esetleg tudomással bírna e csomag hollétéről, sziveskedjék lapunk kiadóhivatalába bejelenteni.

— Furcsa levélözim. Szacsva Pál k.-vásárhelyi rendőrbiztos a napokban egy levelet kapott Budapestről a következő ékes czim alatt: „Csacsocz Paul renter bizmos ur Keszdi-Vásárhely“. Mi az egész dologban csak azt találjuk rendkívülinek, hogy a postahivatal a csodálatos czimból ki tudta sütni, hogy voltaképen kit illet az a levél.

Gazdaság és kertészet.

A fák egyenletes növése több oknál fogva igen kívánatos. Az egyenletes növést a kézzel való csipkedéssel lehet elérni. Azon Irlandban divatozó jelző, hogy „A hol fét látsz, oda üss“, teljesen alkalmazható a fáknaál, de úgy érve, hogy a hol egy kiálló galyat látunk, mely igen erős és így felülmúlja a fa többi ágát, annak le kell csipni a csuását, mikor is pár hétre meg fog állani növéseben. Az irányt vesztett nedv más gyengébb utakat fog követni, és gyengébb ágakat fog erősíteni, éppen úgy, mint ha egy koca-alja malaczból egy megdöglik, a többi szebben fejlődik ki. A csipkedés nemcsak a tevékenységet mozdítja elő, de a gyümölcs egyenletesebb eloszlását is lehetségessé teszi. Oly tény ez, melyet hosszú évek tapasztalatai állapítottak meg.

A szobákban elősködő fergek kiirtására Franciaországban sikeresen használják a timsót. 2 ft timsót 4 liter forró vízben feloldanak és ezen folyadékot a szobapadló, a falak stb. repedéseibe és likaiba beviszik. A víz elpárolog és a timsó jegecek alakjában marad vissza. A fergek, mint poloska és svábogár stb. mind elpusztulnak, feltéve, hogy köthelyeiket forró timsós vízzel megmosuk. Az egerek és patkányok is eltűnnek ezen kezelés után. Ha az istállók falait me-

szelés előtt forró timsós vízzel bekenjük, a legyek valamennyien eltávoztak.

A vetőmagnak szánt vetésnek az eladásra, vagy felhasználásra szánt vetéstől egészen eltérő módon kezelését többször ajánlottuk már lapunkban — írja a „Magyar Föld”. A napokban volt alkalmunk meggyőződni e tanács követésének kedvező eredményéről. Egyik pestmegyei birtokon a vasut mentén feltűnően szép kukoricát láttunk, minden fészkekben csak egy szálát, a fészkek sora 3, a sorokban pedig a fészkek 2 láb távolságra állván egymástól. Minden szálon 1—2, de rendkívül hatalmason kifejtett csó mutatkozott — ugyanakkor, mikor e kisebb darab közvetlen szomszédságában ugyanazon nemű talajon egy másik nagy tábla sűrű kukoricavetés szárain még alig egy jó arasznyi hosszúnak voltak a vékony csóvek, habár a tábla kukorica is általában szebb volt a környékbeli többi kukoricáknál. Epen e vetés közelében levő állomáson levén leszállásunk, tudakozódtunk a két feltűnő vetés tulajdonosa iránt, s kitért, hogy mindkettő ugyanazon gazdáé, de a ki vetőmagnak szánt kukoricáját már évek óta mindig külön termeli. A vasműgyár azon vasanyagát, melyből a gyárban szükséges eszközöket szándékozik előállítani, egészen másként, sokkal gondosabban kezeli, mint azt, melyet a gyár az eladási czélból állít elő; a kovács másként edzi azon

vasat, melyből patkószegeket s ismét másként azt, melyből kocsihintókat állít elő. Minden külön célra másféle módon előállított termények a legalkalmasabbak. A tenyészanyagul szánt kosokat, bikákat egy tenyésztő sem úgy kezeli, mint a mészárszékre szántakat. Miért ne alkalmaznók tehát ugyanezt elvet legtöbb terményünkre, a buzára is? Vessük a jövő évi vetőmagnak valót már ez őszön külön, kiválóan szép és jó vetőmagból, kezeljük az illető táblácskát külön, nem sajnálván tőle az erős fejlődhetőséghez szükséges gondosabb s jobb munkát, — s e vetőmagból a jövő évben nyers vetésünk bőven megjutalmazza fáradozásunkat s költségünket.

Szerkesztői izenetek.

Vasárczának. Szereda. Sajnáljuk, hogy az értesítés olyan későn jött s a miatt ki kellett maradjon a lapból. Mások korábban tessék felkelni. Egyébiránt, ha még szerencsénk lesz, nevét ne sajnálja megírni a szerkesztőnek, mert a nélkül úgy sem lehet közölni semmit, még a katonadolgot sem.

Egy földműves gazdának. Rosszul értesültsg volt az egésznek oka a te részedről. Innen igenis történt intézkedés az iránt; azért nem bántottuk a dolgot. Hogy ott miként végezték el a megbízottak, azt aztán ti őriztitek ellen, azt hiszem, mert nektek volt kötelességetek.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Október 17-én.

Magyar aranyjárdék	119.30
Magyar vasuti kölcsön	135.—
M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	90.50
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	109.75
M. keleti vasuti államköt. évi 1876	94.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.75
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	97.—
Temes-bánati földteherment. kötvény	98.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	97.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar szőlődézmá-váltási kötvény	98.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	117.25
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	109.—
Osztárk járadék papírban	76.60
Osztárk járadék aranyban	77.30
1860. államsorsjegyek	95.50
Osztárk-magyar bankrészevény	130.—
Magyar hitelbank-részevény	835.—
Osztárk hitelintézet-részevény	298.75
Cs. és kir. arany	5.67
20 frankos arany	9.48
Német birodalmi márka	58.40
London (2 havi váltókért)	119.40
Magyar papírjárdék	86.45

Felelős szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbé Ferencz,
Ifj. Dobay János.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

A nagyborosnyoi piacszor

fő-terén egy 3 szobából álló ház vendéglőnek vagy bolti helyiségnek egy vagy több évre kiadó.

Értekezhetni tulajdonos Kónya Zsigmondnál Ozsdolán. (U. p. K. Vásárhely.) 1 2

Kerestetik egy 12—13 éves

jó szülőktől való fiú, ki nem kevesebb, mint 1—2 gymnasiumot végzett, egy újonnan nyílt bórkereskedésbe tanulónak.

Továbbá: egy magányosan álló urhoz egy jó családból származó

gazdasszony.

Bővebben a kiadóhivatalban K. Vásárhelytől értesülhetni. 2—3

Piaczi árak

		Kézd-Vásárhely október 19.		Csik-Szereda október 17.		Sz. Udvarhely október 7.		Gy.-Sz.-Miklós október 14.	
		frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Buza	tiszta	6	40	7	—	9	10	6	—
	elegy	5	10	5	29	—	—	5	50
Rozs	tiszta	4	80	4	—	5	60	5	—
	elegy	—	—	—	—	4	—	4	75
Arpa	tiszta	3	20	3	50	4	50	5	—
	elegy	—	—	—	—	—	—	4	75
Zab		2	—	2	—	3	50	2	25
Törökbuza		6	—	4	50	6	40	5	—
Kása	köles	12	—	10	—	—	—	8	50
	árpa	28	—	—	—	—	—	—	—
Borsó		6	—	5	—	—	—	—	—
Lencse		10	—	—	—	—	—	—	—
Fuszulyka		6	—	—	—	5	—	—	—
Lenmag		—	—	—	—	—	—	—	—
Kendermag		—	—	—	—	—	—	—	—
Bukkony		—	—	—	—	5	—	—	—
Pityóka		1	—	1	—	3	50	1	25
Marhahús		—	32	—	32	—	40	—	32
	Disznóhús	—	48	—	40	—	48	—	48
Juh-hús		—	24	—	20	—	—	—	24
Szalona		—	80	—	40	—	72	—	70
Fagygyu		—	32	—	34	—	36	—	40
Malacz		1	20	1	75	—	—	1	—
Lud		—	—	—	80	—	—	1	—
Réce		—	—	—	30	—	80	—	70
Bárány	fehér	—	—	—	—	—	—	2	20
	fekete	—	—	—	—	3	—	2	50
Egy pár csirke		—	50	—	50	—	—	—	45
10 tojás		—	15	—	15	—	13	—	15

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának

MENETRENDJE

(Érvényes 1882. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:				A Nagyvárad—predeal irány:			
Állomások:		Személy vonat 203. sz. óra és perc	T. v. 1. II. III. oszt. óra és perc	Állomások:		Személy vonat 204. sz. óra és perc	T. v. 1. II. III. oszt. óra és perc
Bukurestből	Indul	—	—	Budapest	Ind.	7.30	—
Predeal	"	—	—	Nagyvárad (vend.)	Érk.	4.18	262
Tömös	"	—	—		Ind.	5.00	6.50
Brassó	Érk.	—	—	Kolozsvár	Érkezik	9.40	4.58
	Ind.	6.13	7.25		Indul	10.14	8.—
Földvár	Ind.	6.52	8.01	Kocsárd (vend.)	(elág. Erkez. (M.-Vás.)	12.38	11.43
Apáca	"	7.23	9.33		Indul	12.48	12.23
Agostonfalva	"	7.51	1.01	Tövis, (vendéglő)	(elág. Erkez. (Gy.-Fehv.)	1.47	2.17
Kőhalom	"	—	—		Ind.	2.07	3.—
Héjasfalva	"	10.15	4.01	Kapus, (Elág. N.-Sze-)	Érk.	3.41	5.44
Ségesvár	(vendéglő) Érk.	10.32	4.29		Ind.	3.51	6.52
	Ind.	10.52	5.23	Medgyes	Ind.	4.11	7.42
Medgyes	Ind.	12.06	8.10	Ségesvár (vendéglő)	Érkezik	5.22	9.49
Kapus	(Elág. N.-Sze- vendéglő) Érk.	12.24	8.38		Indul	5.32	10.33
	Ind.	12.30	9.50	Héjasfalva	"	5.50	11.15
Tövis	(Elág. Gy.-Fehv- vendéglő) Érk.	2.06	12.49	Kőhalom	"	8.18	3.53
	Ind.	2.26	2.18	Agostonfalva	"	8.51	4.41
Kocsárd	(Elág. M.-Vásár hely felé) Érk.	3.24	4.09	Apáca	"	9.23	5.37
	Indul	3.34	4.50	Földvár	"	—	—
Kolozsvár	(vendéglő) Érk.	5.59	8.47	Brassó (vendéglő)	Érkezik	10.02	6.48
	Indul	6.28	8.20		Indul	—	—
Nagyvárad	(vendéglő) Érk.	11.04	6.52	Tömös	"	—	—
	Indul	11.24	—	Predeal	"	—	—
Budapest	Érkezik	8.21	—	Bukurest	Érkezik	—	—

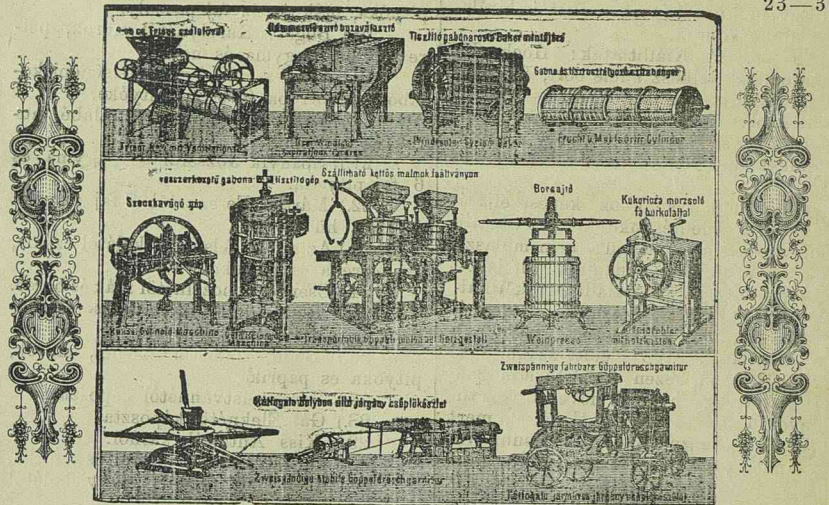
A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

Gutjahr és Müller BUDAPESTEN.

Első b.-pesti trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár.

(Ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER) a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, ugyint:

Trieurök gazdaság számára: Járgány, cséplőgépek, Szelelő rosták, Kukorica-morzsolók, Szeceksavágók, Borsajtók.	Különlegességek malmok számára: Dupla malmok, Malom trieurhengerek, Gabnaosztályzó hengerek, Koptató gépek.	Daraválasztó gépek: Tararok, Detacherök, Malomalkatrészek, u. m.: Transmissiók, Szikerekerek,	Rosta-lemezek: Cséplőgép-rosták, Liszthenger-sziták, Koptató lemezek, Ráspolj-lemezek. stb. stb.
--	--	---	--

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

közvetlenül gyárakból beszerzett

legujabb divatu finom szöveteket

TARTOK RAKTÁRON

és hogy azokból kívánatra szabó-üzletben a leggyorsabban készítek az őszi és téli idényre mindennemű

divatos FÉRFI-RUHÁK olcsón és pontosan.

Ajánlom magamat a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Kézd-Vásárhelytől, 1882. augusztus hó.

VASS FERENCZ,

szabómester.